قەدەغەکردنی بیرکردنەوە

د.هەژار مەعروف ــ ئەڵمانیا

نوسەرێك بە ناوی (چاودێرێك) وتارێکی لە(هاوڵاتی) ی ژمارە 301 لە سەر داهاتوی سەرۆکایەتی لە پارتی و لە ناو بنەماڵەی بارزانی دا, دا نوسیوەء, سەرۆ قادر بە وتارێك لە ژمارە 2336 ی (خەبات) دا وەڵامی (چاودێرێك) دەداتەوە, کە بۆنی گەڤ و هەڕەشەی لێدێ لە (هاوڵاتی) لە سەر ئەوەی (کفر)ی ئاوا بڵاودەکاتەوە.من دەڵێم (کفر) کە شتێکە تەنیا لەو بونەوەرە دەوەشێتەوە کە پێی دەڵێن مرۆڤ, بەڵام سەرۆ قادر ناوی دەنێت پەلاماردان کە کاری خۆبەخۆ (غەریزە) ە ی سەگ ی دڕ و لاسارە. بۆچی دەبێت هوروژانی بابەتێکی ئاوا گرنگ کە پەیوەندیی بە ژیانی ڕۆژانەی نزیکەی 5 ملیۆن کوردی عێراقەوە هەیە بە وەڕین بزانرێت ؟ دروست بە پێچەوانەوە , بە تایبەتی لە خۆرهەڵاتی ناوەڕاست کە بۆ بەدبەختی کورد لە ناوجەرگەیدا دەژی! مەسەلەی ڕابەرایەتی و سەرکردایەتی کەلێك گەلێك گرنگە. دوێنیٚ ئەگەر خومەینی بە شەڕوەستان ڕازینەبوایە , لەوانەبو قەسابخانەی شەڕی ئێران ــ عێراق ئێستاش بەر دەوامبوایە. بارودۆخی ئێستای عێراق و کورد تێیدا چۆن دەبو , ئەگەر زۆرایەتیی شیعەی عێراق لەبری ئایەتوڵا سیستانی لە لایەن کاکە (یابە!) موقتەدا سەدرەوە ڕابەرایەتی بکرایە؟ بۆیە گەلێك ڕەوا و دروست و ڕاست و پێویستە , بگرە دەبوایە زووتریش , لەسەر سەرکردایەتی و ڕابەرایەتی لە ناو بنەماڵەی بارزانیان دا و واوەتریش لە ناو بنەماڵەی مام جەلال و مامۆستا ئیبراهیم ئەحمەد دا باس و لێدوان و شیکردنەوەی سیاسی ــ کۆمەڵایەتی ــ دەرونی ــ مێژویی زانستیی ئارام, بە ویژدان , جیددی وبوێر و دوور لە سۆزی دەروێشانە و ڕق و کینەی تازە و کۆن لە هەرلایەکەوە بێت , بکرایەوە و بەردەوام و ناو بە ناو بکرێت و ئەم گۆمە مەنگە تەڵخ و بەتاڵ لە ئۆکسیجینی ژیان و تاریکەی هەلپەرستان و ماستاوچیان و خۆپەرستان : زۆر(دەسەڵات) و زێڕ و مرواریی سامانی بۆخۆیان لێدەردەهێنن بشڵە قێنرێ وبەری بەربدرێت و بکرێتە ڕوبارێکی ڕون و ڕەوان و بە خوڕ کە دۆگما ی ئاینی و دونیایی موتڵەق و بێگیان و ڕەق و تەق جێی تیا نەبێتەوە و هەموو شت و ئایدیا و هزرەکان لە ژێر تاڤ و تیشکی زانستی و لۆژیك و ڕێژەیی (نیسبییە ت ــ relativity) لێیان بڕوانرێ و مەزەبکرێن . بۆ ترسی ئەوەمان هەبێت لە ڕەوەندی پرۆسەیەکی ئاوادا شەڕی براکوژیی لێبکەوێتەوە؟ ئەمە بەهانەترسە نەك ترسی بەڵگێنراو!

سەرۆ قادر دڵنیایە کە دەستێکی دیاری کراو لە پشت (هاوڵاتی) و هەندێ بڵاوکراوەی ترەوە هەیە. ئەم دڵنیاییەی سەرۆ هەڵقوڵاوی تیوریی بێتام و سواوی پیلان (موئامەرە) یە کە لای هەندێ سۆفی و دەروێشی حیزبی دەگاتە پلە و ئاستی نەخۆشیی دەرونی پارانۆیاparanoia . ئەم تیوری یە گەلێك جار سیاسە تمەدارە عەرەبە دیکتاتۆر و سیاسیە مایە پوچەکان وەك فشەبەڵگە و زڕەبەڵگە بۆ شکان و دۆڕانیان بەرانبەر ئیسرائیل و بۆ مانەوەیان لەسەر کورسی دەسەڵاتی گەندەڵ و کەڕولێداویان, دەیهێننەوە و عەرەبی سادەو ساکاری پێدەخاپێنن و پێدەمکوت دەکەن...هتد) .ئەو بناغەیەی تڕەکەڵەکی (تیوری پیلان)ی لەسەر هەڵچنراوە بیرنەکردنەوەیە یا سستی و خاوی و یەکجۆر و یەکتام و یەکڕەنگ و یەك ڕەهەند بیرکردنەوە یا وەك دەروێشی هەرەدڵسۆزو حاڵ و فێلێهاتوی وەك سەرۆ قادر ناڕاستەخۆ لە سەرۆکایەتیی بارزانی داوادەکات هەر قەدەغەکردنی دەربڕین و بیرکردنەوەیەلە ناو کوردا.هەندێ لە قەوانە قۆڕەکان کە کەمەنکێشان و پەیڕەوانی ئەم تیوری یە موفلیسە لە هەمو بۆنە و بوارەکاندا لێیدەدەن بۆ نمونە بریتین لە: پیلان و موئامەرەی دوژمن و و تابوری پێنجەمی دوژمنی داگیرکەر کە لەناو خۆماندان هۆی کەموکوڕی و کێشەکانمانن , ئاسایشی نەتەوەیی لە مەترسیدایە و هێشتا کا تی ئەم ڕەخنە ناوەختانە نییە و جاریٚ کورد لە قۆناغی ڕزگاریی نیشتمانیدایە و بە دوژمن دەورەدراوە, وەفاو دڵسۆزی بۆ خوێنی شەهیدانمان و ڕابوردوی خەباتی پێشمەرگەدێرینەکانمان داوامانلێدەکەن جاریٚ بێدەنگبین و هتد....

ئەم سەرۆ قادرە لە وەڵامی ئەو کەسانەی کە لە پەیوەند لەگەڵ شەڕی خۆکوژیی ناوخۆدا دەپرسن (ڕۆشنبیرانێك هەبون ئاشیان بە ڕژانی خوێن دەگەڕا) لە ژمارە 137 ی هەفتەنامەی (میدیا) دا وتارێك دەنوسێت لەژێر ناونیشانی (گەر هاتە ڕیٚ هەزار گوناه و یەك تۆبە) ناوەڕۆکی ئەم نوسراوەش هەر هەمان پرنسیپە: مرۆڤی کورد پێویست ناکات بیربکاتەوەو هزر و ئاوەزی خۆی بخاتە گەڕ , با گۆڕی دیکارتی فەیلەسوف هەڵتەکێنین کە دەبێژێت (من بیردەکەمەوە , کەواتە هەم و بوونم هەیە) ! شتێکی زیادەیە مرۆڤی کورد لە شت و ڕوداو و دیاردە کۆمەڵایەتی و

سیا سیەکان بە چاوی ڕەخنەو گومان وردبیێتەوە و پرسیار بکات , بۆ نمونە بە سەرۆ و سەرۆئاساکانی ناو پارتی و یەکێتی و هەموو حیزبە کوردیە شەڕ)کەرە!) کان بڵێت : بۆ سەدان هونەرمەندو ڕۆشنبیری بەویژدان وسەنگین وسەلار ی کورد ی تر نەك هەر ئامادە نەبون بۆ ئەم شەڕە یەك وشەش بنوسن ,بەڵکۆ تاوانباریانکردو لە دژی مانگرتنیان کرد؟ چەند کارێکی جوان و پڕ فەنتازیا بو کاتێك ئیسماعیلی خەیات لە نێوان سەنگەرە گرژ و بۆ شەڕئامادەکانی پارتی و یەکێتیدا لەسەر تاشەبەردەکانی نێوانیان لەسەر ڕێی کۆیە ــ هەولێر کۆتری ئاشتی و تابلۆ ڕەنگینەکانی خۆی کێشا کە بە هەردولای شەڕکەری دەوت شەڕی نێوانتان دەم و دەست و بۆ هەتاهەتایە ڕاوەستێنن و ئیتر بەسە بەس!! لە وەش خرا پتر سەرۆ لەم وتاەیدا لە ڕوی شعورو سۆزیشە وە هیچ حیسابێك ناکات بۆ قوربانیەکانی ئەو شەڕە, کە بەلای منەوە لە تاوانەکانی ئەنفال و کیمیبارانکردنی کوردوستان تاوانتر بو چونکە بە دەستی خۆمان بوو , وە دەتوانرا نەکرێت.کەمترین شت کە بنوسان و قەڵم بەدەستان یان ڕاستتر قەڵم بەشانانی ئەو شەڕە! کە سەرۆ یەکێك بوو لێیان و بۆیە پاساویان بۆ دەهێنێتەوە, دەیانتوانی بیکەن و هێشتا نەیانکردووە داوای لێبوردن کردنبو لە کەس و کاری جێماوی کوژراو و کەمئەندامبووان و زیانلێکەوتوانی ئەو شەڕە نەگریسە کە سەرۆ و سەرۆئاساکانی هەردولا بە نوسراوەکانیان هەوڵی ڕتوشکردن و جوانکردنیان بۆ دەدا.
هەم کاك مەسعود بارزانی و هەم مام جەلال لە پێشنیوەڕۆی 4/ 2002/10 لە مەراسیمی مێژویی کردنەوەی پەرلەمانی یەکگرتوی کوردوستان لە هەولێر داوای ئەم لێبوردنەیان لە خەڵکی کوردوستان کرد. بە پێی ئەم حیکمەتی (گەر هاتە ڕێ هەزار گوناە و یەك تۆبە) ی سەرۆ قادر بێت , دەبێت ئەو کۆمیتەیەی سەروك بارزانی لە 2006/10/30 بۆ لێکۆڵنەوە لە سەر کارنامەی هەموو ئەو سەرۆك جاش و موستەشارانەی دەوریان هەبووە لە کارەساتی ئەنفال و بارزانیەکان و وێرانکردنی کوردوستان , هەڵبوەشێنرێتەوە , چونکە هەمو ئەوانە نەك هەر وازیان لە بەعس و سەددام هێناوە, بەڵکو مەخابن زۆریان ئێستا بایانداوەتەوە و کاربەدەست و خاوەن باند ۆر و نفوزن لە ناو حکومەتی هەرێمی کوردوستان و دەسگاکانی دا. بە پێی ئەم ژیری و دانابیەی سەرۆ ئەو کولتورەی پێی دەلێن کولتوری تاووتوێکردنی ڕابوردوی ئینسانەکان و کۆمەڵەو حیزبو حکومەتەکان , کولتورێك کە شۆڕدەبێتەوە بۆ قوڵایی چەمکە فەلسەفی و ئاینیەکانی وەك گوناە , تاوان, ناهەقی , زوڵم , مەردایەتی , لێبوردن, سینگفراوانی, ئاشتبونەوە , خۆشەویستی, ڕق و کینە , سزا , شەرم , سولح و ڕێکەوتن , ڕەخنە و بەخۆداچونەوە ...ئەو کولتورەی هەزاران کتێبی لەسەر نوسراوە و دڵ و بیری سەدان بیرمەند و دادوەر و فەیلەسوفی ئەم مرۆڤایەتییەی مەشغوڵ کردووە , کولنورێکی ئاوا لە دیدی سەرۆ وە زیادەو بێ کەڵکە, لە ڕاستیدا دەبێت دادگاکانیش هەموی داخرێت , چونکە تۆ هەر گوناە و تاوان و خرا پەیەکت کرد گرنگ نیە چیت بەسەر قوربانییەکەت دا هێناوە, گرنگ ئەوەیە تۆببەیەکی زارەکی بکەیت و ئەگەر بە ئیسلام بڕوامەندبیت بچیت بۆ حەج و عەمرەو تا تاوانێکی تر و تۆبەیەکی تر (و هكذا دوالیك) . وای لە دەستە پاچەیی و کولۆلیی بیر, ئەمە بیرە یا وڕێنە و ژاوەژاو؟
لە دونیای مۆدێرن دا ڕەوشێك هەیە بۆ چارەسەرکردنی زانستیی کێشە جۆراوجۆرەکان یان بۆ بەرەو پێشبردنی پرۆژە ئابوری و ڕیکلامەکان پێی دەڵێن brain storming بە واتای کۆکردنەو و لێکدانەوە و بەراوردکردن و ئە نجامگیریی هەموو ئەو بیر و هزرو خەیاڵانەی بە ئاگایی تەواوەوە بە مێشك و مێژیی کۆمەلە ئینسانێکدا دێت کە پێکەوە دانیشتون تەنیا بۆ بیرکردنەوە ی ئازاد و ڕ ەها و نەترس لە هیچ بنچاوکردن و چاوبزکردنەوەیەك ,بیرکردنەوەی ئازاد و بێتخوب و مەرج, بیرکردنەوە لە کێشە و مەسەلەیەکی دیاری کراو, بفەرموو ئەسپەشێی خەیاڵ و بیر, فەنتازیای ئازادت لە دونیای ڕەنگینی بیرستان و خەیاڵستان ڕابدە و تاوبدەو بیهێنەرە فڕین!!بەڕاست لەم دونیا تیاترۆیەی دەسەلا تخوازی و سێکس و سەرمایەو دراو پەرستن دا و دوای ڕا پۆرتە بۆ کورد شومەکەی Beaker ــ Hammelton ئەگەر کوردی داماو   مافی دەربڕین و بیرکردنەوەشی لێبسەنرێتەوە ئیتر چیی بەدەستەوە دەمێنێت؟ ئاما نجی brain storming ئەوەیە کە لە کۆی ڕاو بۆچونە ئازادەکان , بە شێوەیەکی دیموکراتی ئە نجامگیریی ئایدیا و بیرێکی کۆنکرێتیی کاریگەری وا بکرێت کە وەك ڕەشەبایەك (تۆفانی بیرو هۆش) هەموو کێشەکان ڕامالێت و ماڵەخۆ پاکبکاتەوە لە تۆز و کرێش و کەڕوی کێشەو کەم وکوڕیەکان. یەکێك لە بناغەو نهێنییە هەرەگرنگەکانی ی پێشکەوتنی ولاتانی ئەوروپا و ئەمریکا و یابان و چین و هتد...بناغە و پرینسیپی بیرکردنەوەی ئازادی مرۆڤەکانی ئەو کۆمەڵانەیە بێترس لەشۆفاران و سیخوڕان و پۆلیسی بنچاوکردنی بیر و هۆش و قەناعەت , بێترس لەوەی کە تۆ نانبڕاوبکرێیت یان هەر سزایەکی تری ڕەسمی یا ناڕەسمی مادیی یا مەعنەوی و کۆمەڵایەتی بدرێیت لەسەر ئەو ڕەئەی دەریدەبڕیت.
ترسناکیی هەڕشە ناڕاستەوخۆکەی سەرۆ لە هەفتەنامەی (هاوڵاتی) لەوەدایە کە سەرۆ بابایەکی گومناو و بێدەسەڵات و بێ باندۆر نیە لە گۆشەیەکی تاریکی ئەم کوردوستانە! سەرۆ قادر ئەندامی کۆمیتەی ناوەندی و لێپرسراوی دەسگای ڕاگەیاندنی مەرکەزیی پارتییە!!

من گەلێك سەرمسوڕماوە كە نە كاك مەسعود , نە كاك نێچیروان وەك دولوتكەی دەسەڵاتی ناو پارتی و بنەماڵەی بارزانی , وە نە كاك فەلەكەدین كاكەیی وەك وەزیری ڕووشنبیری تائێستا هیچ هەڵوێستێكیان لە سەر ئەم زەنگە ترسناكەی سەرۆ قادر لێیدا و مێشك و دڵی هەزارانی هەژاند , دەرنەبڕیوە!؟ تكا و لاڤام بۆ ژیری و حیكمەت و ئارامی و ویقاری سەرۆك بارزانی و بۆ ژێهاتویی و خورتیی كاك نێچیروان بارزانی ئەوەیە كە لێپرسینەوەی جیدی لە سەرۆ قادر بكەن.

Bill Clinton **ی سەرۆكی پێشوی ئەمریكا دەڵێت : نابێت هەرگیز ئەو ڕاستییەمان لەیاد بچێت كە ڕێگای ئیستیبداد** Tyranny **بە تێكشكان و وێرانكردنی حەقیقەت و ڕاستی دەستپێدەكات.**

2006/12/3